

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบ 2 กลุ่มวัดก่อนหลัง (Two-group pre-post test design) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเบาหวานของประชาชนกลุ่มเสี่ยงในอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการทดลองใช้ และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.79 กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนกลุ่มเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 35 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเดือน ธันวาคม 2547 ถึง กุมภาพันธ์ 2548 รวมระยะเวลา 10 สัปดาห์ นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Window วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรู้แรง การรับรู้ประโยชน์ ความรู้ และพฤติกรรมในการดูแลตนเอง เพื่อป้องกันโรคเบาหวาน โดยใช้ independent t-test, paired t-test และ 95% CI of Mean difference

จากผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเบาหวาน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคเบาหวานมากกว่าก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการรับรู้ความรู้แรงของโรคเบาหวานที่หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่แตกต่างจากกลุ่มเปรียบเทียบ

ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขภาพศึกษาโดยการประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่าง มีการรับรู้ และมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคเบาหวานดีขึ้น และการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำโดยให้กลุ่มตัวอย่างได้มีส่วนร่วมเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันจัดกิจกรรมในการดูแลสุขภาพ เช่นการรวมกลุ่มออกกำลังกาย ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ให้ประชาชนดูแลตนเองเพื่อป้องกันไม่ให้เป็นโรคเบาหวานในชุมชนอื่นๆ ต่อไป

Abstract

171810

The purpose of this Quasi-experimental research two-group pre-post test design was to study theory application of health belief plan cooperated with social support in behavior change to protect themselves from diabetes of 70 people in Khaowong district, Kalasin province. The sample were divided into 35 experimental group and 35 control group. The duration of data collection covered 10 weeks, from December 2004 to February 2005. The instrument used for gathering data was pre and post interview that had reliability at 0.79 by Cronbach's coefficient alpha. The data was analyzed by the SPSS for Window program to acquire percentage, mean, standard deviation and median. The independent t-test, paired t-test and 95% of Mean difference was used to compare the difference of the response of the risk, the response of violent, the response of the advantage, knowledge, and protecting themselves from diabetes behavior.

The finding revealed that the response of the risk, the response of the advantage, knowledge, and protecting themselves from diabetes behavior of an experimental group was significantly higher than a control group at the 0.05 level. But the response of violent was not significantly difference.

The finding reflected that health education program of theory application of health belief plan cooperated with social support had effected to an experimental group. They had better response and protecting themselves from diabetes behavior. This program can be applied to the people in the other community to protect themselves from diabetes.